

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Vilniaus verslo kolegijos
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
E. verslas
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. **Dr. Giedrius Romeika (grupės vadovas)**, akademinės bendruomenės narys
2. **Doc. dr. Žaneta Kavaliauskienė**, akademinės bendruomenės narė
3. **Ričardas Kunevičius**, socialinių partnerių atstovas
4. **Mantas Baranauskas**, akademinės bendruomenės narys, studentų atstovas

Vertinimo koordinatore – Evelina Keturakytė

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>E. verslas</i>
Studijų krypčių grupė (-ės)	Verslo ir viešoji vadyba
Studijų kryptis (-ys)	Verslas
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3 metai) Ištęstinė (4 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Verslo vadybos profesinis bakalauras

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	6
2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS	6
2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS	9
2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA	11
2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS	13
2.5. DĖSTYTOJAI	15
2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	16
2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS	18
III. REKOMENDACIJOS	20
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	21

I. IŽANGA

Ekspertų grupė, susidedanti iš vadovo dr. Giedriaus Romeikos (Vilniaus universitetas) bei narių doc. dr. Žanetos Kavaliauskienės (Šiaulių valstybinė kolegija), socialinių partnerių atstovo Ričardo Kunevičiaus (UAB „Agmis“) ir studentų atstovo Manto Baranausko (Alytaus kolegija) 2022 m. kovo-balandžio mėn. laikotarpiu atliko ketinamos vykdyti studijų programos *E. verslas* (toliau – Programa, studijų programa) išorinį vertinimą.

Programos rengėja – Vilniaus verslo kolegija (toliau – Kolegija, VVK), viena pirmųjų nevalstybinių aukštųjų mokyklų Lietuvoje (įsteigta 1989 m.), nuo 2007 metų akredituota aukštoji mokykla, turinti teisę teikti profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kolegija vykdo tarptautines verslo krypties studijas anglų ir rusų kalbomis. Programos studijų vykdymas numatytas Verslo katedros atsakomybės srityje, o studijų programos turinio aktualizavimas ir priežiūra deleguojama Studijų krypties studijų programų komiteto atsakomybei.

Programos vertinimas vykdytas šiais pagrindiniais etapais:

- išanalizuota Programos rengėjų pateikta medžiaga (ketinamos vykdyti studijų programos aprašas (toliau – Aprašas) bei jo priedai (studijų dalykų aprašai; dėstytojų gyvenimo aprašymai; studijų programos duomenys ir kt.) bei šių dokumentų analizės pagrindu parengti pirminiai ekspertų grupės pastebėjimai ir suformuluoti tikslinantys klausimai;
- įvyko nuotolinis ekspertų grupės vizitas 2022 kovo 18 d. į Kolegiją, kurio metu buvo surinkta papildoma informacija – užduoti patikslinantys klausimai į susitikimus atvykusiems suinteresuotų Programos vykdymu grupių atstovams (Kolegijos administracijai; Programos aprašo rengimo grupei; numatomiems Programos dėstytojams; socialiniams partneriams, kurie suinteresuoti pagal Programą numatomais rengti specialistais), susipažinta su Programos realizavimui pasitelkta Kolegijos turima materialioji bazė (prieš vizitą ekspertų grupei pateikta filmuota medžiaga, susitikimo metu informacija papildyta žodžiu atsakius į tikslinamuosius klausimus bei pateikiant papildomus dokumentus);
- 2022 kovo 22d. Programos rengėjai, reaguodami į ekspertų pateiktą virtualaus vizito į Kolegiją apibendrinamąją informaciją, pateikė aprašo korekcijas:
 - a) pakoreguotą Programos tikslą: parengti specialistus, turinčius visapusiškų žinių apie e. verslo kūrimą, valdymą, skaitmeninių sprendimų taikymą e. verslo plėtrai bei išlavinti įgūdžius kūrybiškai taikyti šias žinias ir gebėjimus plačiame profesinės veiklos lauke tarptautinio ir vietinio verslo kontekste.
 - b) rengiamų specialistų gebėjimų apibendrinimą: rengiami specialistai gebės kurti ir valdyti e. verslus, analizuoti, vertinti ir tobulinti verslo procesus taikant skaitmeninius sprendimus. Studentai taip pat gebės suprasti verslo aplinką ir procesus, įgis žinių apie plačiai naudojamas elektroninio verslo technologijas, gebės projektuoti elektroninio verslo sprendimus (tęstinio projekto metu kurs e. verslo modelį, projektuos vartotojų potyrius ir prekės ženklo komunikaciją), optimizuoti verslo procesus; organizuoti internetinę rinkodarą pasitelkiant interneto technologijas bei socialinius tinklus.
 - c) pakoreguotas **dalykines kompetencijas (specialiuosius gebėjimus)**:
 - geba rinkti, apibendrinti, analizuoti ir sisteminti organizacijos veiklos duomenis, vertinti veiklos rezultatus, teikti siūlymus elektroninio verslo kūrimo, valdymo, plėtros bei marketingo klausimais.
 - geba planuoti, organizuoti ir vykdyti elektroninio verslo aplinkos ir marketingo tyrimus, siekdami analizuoti organizacijos veiklą ir išryškinti jos tobulinimo būdus.

- geba savarankiškai taikyti profesinės veiklos žinias elektroninio verslo procesams valdyti ir tobulinti.
- remiantis Aprašu bei jo priedais, vizito metu surinkta informacija bei papildomai pateiktų dokumentų informacija buvo parengtas Programos vertinimo išvadų projektas. Atlikto vertinimo pagrindu, atsižvelgiant į reikalavimus išdėstytus pagrindiniuose reglamentuojančiuose teisės aktuose, tokiuose kaip Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168, galiojanti suvestinė redakcija 2021-11-16 (toliau – Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašas); Studijų pakopų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. V-1012, galiojanti suvestinė redakcija 2020-10-15 (toliau – Studijų pakopų aprašas); Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535, galiojanti suvestinė redakcija 2019-07-26) (toliau – Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašas); Keturiamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika, patvirtinta Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149, galiojanti suvestinė redakcija 2022-03-30; Verslo studijų krypties aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. V-1664 ir kt. Ekspertai suformulavo rekomendacijas Programos rengėjams, kurias įgyvendinti galima ir Programos vykdymo metu.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

Šios srities vertinamas atliktas atsižvelgus į 2022 kovo 22 d. Programos rengėjų, sureagavusių į ekspertų grupės pateiktus bendruosiuos pastebėjimus nuotolinio vizito į Kolegiją pabaigoje, pateiktas Aprašo korekcijas, susijusias su Programos tikslu ir kompetencijomis.

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams (egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai netaikoma) įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Ekspertų grupė, atsižvelgusi į Kolegijos pateiktus dokumentus išoriniam vertinimui ir patikslinimus vizito metu, konstatuoja, jog Programa yra orientuota į klasikinę “e.verslo” sąvokos (angl. e.business) traktuotę, pagal kurią e. verslas (elektroninis verslas) yra bet koks procesas, kurį verslo organizacija vykdo pasitelkusi kompiuterinį sąveikos tinklą (www.gartner.com), ir Programos absolventai orientuoti į verslo procesų skaitmeninimo/skaitmenizavimo praktines veiklas. Remiantis šia traktuote, Kolegijos pateikta argumentacija, paremta 2022 m. darbo skelbimais Lietuvoje, Pasaulinėmis darbo rinkos įžvalgomis iki 2025 m., Vyriausybės strateginės analizės centro (STRATA) atliktais Lietuvos kompetencijų tyrimais, Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP) prognoze (2020 skills forecast LITHUANIA), Europos Sąjungos (ES) ir Lietuvos komunikatais bei iniciatyvomis (pvz. ES Mokslių tyrimų ir inovacijų strategija 2020-2024; ES dokumentas „Verslumo mąstymo ir įgūdžių ugdymas ES“; Policy options to Support Digitalization of Business Models During COVID-19; Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Lietuvos įgūdžių strategija; EBPO tyrimo ataskaita apie suaugusių žmonių įgūdžius; Lietuvos Respublikos Vyriausybės Inovacijų reforma ir kt.), ES pateiktomis rekomendacijomis dėl skaitmeninio verslumo ugdymo bei tikslinius susitikimus su verslo įmonėmis, Programos tikslai ir studijų rezultatai, ekspertų grupės nuomone, atitinka ir visuomenės, ir darbo rinkos poreikius.

Programos rengėjai ekspertų vizito metu pakomentavo Kolegijos studijų programų verslo kryptyje “portfolio” sudarymo principus, kuriais remiantis studijų programa *Verslo vadyba ir marketingas* orientuota į verslo procesų valdymą, programa *Logistikos verslas* orientuota į konkrečią taikomąją sritį (logistika), o rengiama Programa – į verslo organizacijos procesų organizavimą/tobulinimą pasitelkiant modernius IT sprendimus bei sprendinius. Atsižvelgiant į Rengėjų pateiktą argumentaciją galima daryti prielaidą jog vykdomos/ketinamos vykdyti studijų programos “nekanibalizuoja” viena kitos bet sudaro verslo krypties asortimento rinkinį, leidžiantį stojantiesiems pasirinkti artimiausią pageidavimui programą, atitinkančią rinkos poreikius.

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Kolegijos misija 2021-2027: „Atverti kiekvienam studijuojančiam profesinio augimo ir asmeninio tobulėjimo galimybes, lanksčiai derinant kokybiškas, šiuolaikinio gyvenimo ir verslo poreikius atitinkančias studijas ir inovatyvius studijų metodus bei skleidžiant darnaus vystymosi ir mokymosi visą gyvenimą idėjas“. Kolegijos strateginiame plane 2021-2027

suformuoti tikslai: rinkos lyderystė kuriant išskirtinę mokymosi patirtį ir aplinką, tarptautinis studijų rezultatų pritaikomumas (relevance), projektinės ir mokslo taikomosios veiklos vykdymas, organizacijos valdymo tobulinimas, puoselėjant tvaraus vystymosi idėjas. 2021 metais Mariaus Jakulio Jason fondas investavo į Vilniaus verslo kolegiją, kuri buvo pasirinkta dėl jos ilgametės patirties, aukštų studentų įsidarbinimo ir darbdavių vertinimo rodiklių bei verslumą ugdančių studijų programų. Taip pat deklaruojama, jog verslumo įgūdžių stiprinimas yra vedančioji gija įgyvendinant Verslo studijų krypties studijų programas. Sugretinus Kolegijos misiją, veiklos tikslus ir strategiją su Programos kryptimi, pakoreguotu tikslu (parengti specialistus, turinčius visapusiškų žinių apie e. verslo kūrimą, valdymą, skaitmeninių sprendimų taikymą e. verslo plėtrai bei išlavinti įgūdžius kūrybiškai taikyti šias žinias ir gebėjimus plačiame profesinės veiklos lauke tarptautinio ir vietinio verslo kontekste), studijų rezultatais (pvz. rinkti, apibendrinti, analizuoti ir sisteminti organizacijos veiklos duomenis, vertinti veiklos rezultatus, teikti siūlymus elektroninio verslo kūrimo, valdymo, plėtros bei marketingo klausimais; planuoti, organizuoti ir vykdyti elektroninio verslo aplinkos ir marketingo tyrimus, siekdami analizuoti organizacijos veiklą ir išryškinti jos tobulinimo būdus; savarankiškai taikyti profesinės veiklos žinias elektroninio verslo procesams valdyti ir tobulinti.), pastebimas tiesioginis loginis ryšys verslumo, verslo organizavimo kompetencijų ugdymo srityje. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus Kolegijos pateiktus faktus bei teiginius, pokalbio su Kolegijos administracija rezultatus darytina išvada, jog Programos tikslai ir studijų rezultatai atitinka institucijos misiją, veiklos tikslus ir strategiją.

● *Programos atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Programos rengėjų teigimu Programa buvo kuriama, vadovaujantis keliamais reikalavimais profesinio bakalauro studijoms, apibrėžtais Studijų pakopų apraše bei Lietuvos kvalifikacijų sandaros apraše.

Ekspertų grupė konstatuoja, jog Programos sandara atitinka Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų apraše nustatytus reikalavimus. Verslo krypties studijų programos apimtis – 180 kreditų, iš jų:

- bendriesiems koleginių studijų dalykams skiriama 15 kreditų,
- verslo studijų krypties dalykams – 153 kreditai,
- praktikoms – 30 kreditų,
- baigiamajam darbui skiriama 12 kreditų,
- studentų laisvai pasirenkamiesiems verslo studijų krypties dalykams skiriami 9 kreditai.

Programa numatoma realizuoti tiek nuolatine, tiek iššęstine studijų formomis, o jų studijų planai taip pat sudaryti, vadovaujantis teisės aktuose nurodytais reikalavimais.

Rengėjams patikslinus Programos tikslą, numatomus studijų rezultatus, atsižvelgiant absolventų gebėjimų/kompetencijų orientavimą į verslo procesų skaitmeninimo/skaitmenizavimo praktines veiklas galima daryti išvadą, jog Programa atitinka verslo krypties bei profesinio bakalauro pakopai keliamus reikalavimus. Įvertinus studijų rezultatų ir studijų dalykų sąsajas galima teigti, jog Programos apimtis (180 kreditų) sudaro sąlygas studijų rezultatams pasiekti bei tenkina keliamus akademinis bei profesinius reikalavimus verslo vadybos profesinio bakalauro laipsnį turinčiam specialistui.

Ekspertų grupė, atlikusi Programos atitikties teisės aktų reikalavimams patikrinimą konstatuoja, jog ji atitinka teisės aktų reikalavimus.

- *Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Kolegijos pakoreguotas Programos tikslas (parengti specialistus, turinčius visapusiškų žinių apie e. verslo kūrimą, valdymą, skaitmeninių sprendimų taikymą e. verslo plėtrai bei išlavinti įgūdžius kūrybiškai taikyti šias žinias ir gebėjimus plačiame profesinės veiklos lauke tarptautinio ir vietinio verslo kontekste) derinamas su 14 studijų rezultatais, iš kurių 3, susiję su dalykinėmis kompetencijomis (specialiaisiais gebėjimais), papildomai buvo pakoreguoti. Tarp numatomų taikyti mokymo(-si) metodų Kolegija išskiria tokius, kaip probleminis dėstymas, atvejo analizė, projektinis darbas, individuali užduotis, darbas mažose grupėse, įtraukianti paskaita, filmų peržiūra, bei argumentuoja jų tinkamumą atskiriems rezultatams pasiekti. Atskirai Programos apraše akcentuojami planuojami susitikimai su kviestiniais lektorais, verslininkais, kuriuos Kolegija planuoja integruoti į atskirų studijų dalykų dėstymą.

Tarp planuojamų vertinimo metodų, nepaisant Apraše (7 lentelė. Mokymo(-si) ir pasiekimų vertinimo metodai (29p.)) pateikto sąrašo, dalykų aprašuose dominuoja tradiciniai: egzaminas, savarankiškas tiriamasis darbas, darbas auditorijoje seminarų metu, testas. Išskirtinas tęstinis E. verslo vystymo projektas, skirstomas į tris projekto dalis (kiekviena – 6 kreditai), kurios vykdomos per 3 semestrus išdėstant projekto dalis pagal jų vykdymo sudėtingumą (1-as projektas – „E. verslo modeliavimas“, 2-as projektas – „Vartotojų potyrių projektavimas“ ir 3-ias projektas – „Prekės ženklo komunikacija ir istorijų pasakojimas“).

Apibendrinant pateiktą informaciją galima teigti, jog Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodai formaliai dera tarpusavyje, tačiau dominuojantys vertinimo metodai kokybiniu aspektu nėra tinkamiausi įvertinti Programos tikslu akcentuojamo kūrybiškumo (visapusiškame žinių bei gebėjimų taikyme).

- *Programos dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklių kompetencijų ugdymą(-si) įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Kaip Programos rengėjai patikslino, ši Programa yra skirta rengti verslo skaitmenizavimo specialistus. Sudarytas Programos planas pakankamai gerai atspindi pasirinktą kryptį. Pavyzdžiui, daug dėmesio skiriama el. komercijai, elektroninio turinio kūrimui socialinėse medijose bei kt.

Svarbi Programos dalis yra *E. verslo modeliavimo* studijų dalykas ir *Tęstinis e-verslo vystymo projektas*, apimantis įvairius verslo skaitmenizavimo aspektus, bei verslo modelis (B2B, B2C,...). Šiame studijų dalyke kiek kartojasi el. komercijos dėstymas, bet tai tikrai nėra Programos trūkumas, kadangi el. komercija yra plati sritis ir jos žinovai yra reikalingi darbo rinkai. Nepaisant to, išnagrinėjus studijų dalykų aprašus pasigesta el. komercijos srities platformų (angl. marketplace), tokių kaip Amazon, Ebay ir kt. integravimo.

Kiti specializuoti Programos dalykai kaip *E. marketingas*, *Dizaino mąstysena*, *Vartotojo elgsena ir sprendimų priėmimas* taip pat prisideda prie tinkamų specialistų rengimo reikalavimų.

Dalis studijų dalykų išeina iš verslo skaitmenizavimo rėmų į skaitmeninio verslo ir inovacijų kūrimą (Lean startup metodikos, verslo strategija, Vertės vartotojui kūrimas). Tai suteikia ruošiamiems specialistams papildomų žinių, įgalinančių kurti inovatyvius verslus, nors tai ir nėra pagrindinis Programos tikslas.

Verta paminėti kad Programoje nepamiršti ir fundamentalūs studijų dalykai tokie kaip *Taikomoji matematika*, *Ekonomika* ir *Specialybės anglų kalba*.

Ekspertų grupės nuomone, pabaigę šia Programą studentai turės pakankamai kompetencijų prisijungti prie verslo įmonių, esančių įvairiose verslo skaitmeninimo fazėse, ir padėti joms vykdyti tolimesnę verslo skaitmeninę transformaciją bei esamo verslo valdymą.

- *Galimybių studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Programos studijų procesas individualizuojamas per laisvai pasirenkamus studijų dalykus, kurių bendra apimtis yra 9 ECTS kreditai (sudaroma galimybė rinktis bet kuriuos su studento tvarkaraščiu nesikertančius laisvai pasirenkamus dalykus nepriklausomai nuo studijų programos ar studijų formos). Apraše teigiama, jog studentų pasirinkimui siūlomas ir platus užsienio kalbų spektras (įvardinamos prancūzų, vokiečių, rusų, švedų ir kitos kalbos).

Kolegijos teiginys, jog nuolatinės studijų formos studentams bus siūloma prisijungti prie iššęstinės studijų programos dalykų ir kad tokio modelio taikymo privalumas yra tai, kad aktyvių studentų studijos neapsiribos viena kryptimi, bet sudarius palankias sąlygas bus plečiamos yra abejotinas (tos pačios studijų programos tiek nuolatinė, tiek iššęstine forma vykdomų studijų tikslas, rezultatai, turinys, remiantis reglamentuojančiais dokumentais, turi būti identiškas, tad teiginys, jog tos pačios studijų programos skirtingos studijų formos sudaro sąlygas išplėsti pasirinkimą (turinio prasme) yra klaidinantis), taip pat kaip ir privalumams priskiriama sudaroma galimybė savarankiškai rinktis baigiamojo darbo vadovą, ir konsultuojantis su juo rinktis baigiamojo darbo temą, sudaryti studijų ir tyrimų programą, planuoti ir atlikti tyrimus.

Atsižvelgiant į išdėstytus bei įvertintus faktus ir duomenis galima teigti, jog minimalios, tačiau tenkinančios galimybės studijuojantiems individualizuoti Programos struktūrą, atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus, yra sudarytos.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. *Kryptinga ir rezultatyvi Kolegijos veikla atliepiant darbo rinkos/darbdavių poreikius.*
2. *Inovatyvus studijų dalyko organizavimas – tęstinis e. verslo vystymo projektas.*
3. *Sistemiškas kviestinių lektorių-verslo praktikų integravimas į studijų dalykų realizavimą.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Taikoma vertinimo sistema ir atskiri metodai neleidžia tinkamai įvertinti Programoje akcentuojamų kūrybiškumo apraiškų visapusiškai taikant profesines žinias bei gebėjimus.*
2. *Per mažai akcentuojamos el. verslo platformos, įgalinančios “tradicinio” verslo transformaciją elektroninėje erdvėje (marketplace, eshop platforms pvz. amazon shopify, ebay).*

2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SAŠAJOS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Aukštosios mokyklos vykdomos mokslo (meno) veiklos lygio pakankamumo su studijų kryptimi susijusioje mokslo (meno) kryptyje įvertinimas*

Rodiklio analizė ir ekspertų vertinimas:

Rodiklis vertinamas remiantis Duomenų apie kolegijų vykdomų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos, meno veiklos rezultatus teikimo kasmetiniam vertinimui tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. rugsėjo 2

d. įsakymu Nr. V-1593, priedo "Duomenys apie kolegijų vykdomų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, meno veiklos rezultatus" susisteminta informacija. Kolegijoje veikia mokslinės veiklos skatinimo tvarka, reglamentuojanti mokslinės ir taikomosios mokslinės veiklos organizavimo, finansavimo, skatinimo, apskaitos bei kokybės užtikrinimą, intelektinės nuosavybės apsaugą bei kitus su moksline veikla susijusius klausimus. Verslo taikomųjų tyrimų kryptyje Kolegija atlieka taikomuosius verslo vystymo; rinkos; marketingo strategijų tyrimus bei logistikos procesų / paslaugų plėtotę.

Išskirtina užsakomoji projektinė veikla, tokia kaip 2020 m. kartu su įmone atliktas tyrimas „Asmens autentifikavimo ir autorizavimo decentralizuotose sistemose inovatyvaus modelio, neprieštaraujančio BDAR, e-parašo ir kitiems su e-paslaugomis susijusiems LR ir ES įstatymams, kūrimas“, arba 2020 m. pradėtas vykdyti bendras projektas „Inovatyviomis technologijomis paremtos atsiskaitymo platformos sukūrimas INO-PAY“, finansuojamas pagal Europos Sąjungos priemonę Eksperimentas. Kolegijoje įsteigtas startuolis – MB Miskantas, skirtas Kolegijos tyrėjų kuriamos dirbtiniu intelektu grįstos žinių ir pasiekimų vertinimo paramos sistemos sukūrimui bei kuriamo produkto komercializavimui.

Kolegijos atstovai akcentuoja projektinei veiklai teikiamą prioritetą, lyginant su moksline veikla, tačiau nepaisant to, šių veiklų vystymo planuose fiksuojamas finansavimo didinimas ir mokslinių straipsnių rengimui. Kolegijos pateiktoje informacijoje teigiama, jog ateinančių trijų metų perspektyvoje planuojama padidinti išlaidas mokslinei ir tiriamajai veiklai iki 1 % nuo visų Kolegijos išlaidų.

Įvertinus Kolegijos pateiktus duomenis apie reikšmingiausias mokslo publikacijas (5 darbai), tiesiogiai siejamas su Verslo studijų kryptimi, galima teigti, jog su studijų kryptimi susijusioje mokslo kryptyje vykdomos mokslo veiklos lygis yra minimaliai pakankamas.

Remiantis Duomenų apie kolegijų vykdomų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, meno veiklos rezultatus teikimo kasmetiniam vertinimui tvarkos aprašu (patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-1593), šiame poskyryje vertinama mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos (publikacijų) ir vykdomų MTEP veiklos rezultatų (užsakomosios veiklos) visuma. Vadovaujantis šia nuostata galima konstatuoti, jog bendrasis aukštosios mokyklos vykdomos mokslo veiklos lygis yra pakankamas.

- *Studijų turinio susiejimo su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais įvertinimas*

Rodiklio analizė ir ekspertų vertinimas

Kolegijos teigimu, studijų turinio atnaujinimas naujausiais mokslo ir technologijų pasiekimais vykdomas pasitelkiant nuo 2015 m. organizuojamą Tarptautinę studentų projektų konferenciją taikomųjų mokslų srityje. Šios konferencijos tikslas – pristatyti studentų projektų idėjas, sprendimus, taikomųjų tyrimų pasiekimus bei paskatinti tarpdisciplininį studentų bendradarbiavimą siekiant geriausių rezultatų. Ekspertų grupei pokalbio su numatomais Programos dėstytojais metu buvo pateikta informacija, jog greitai laiku pasirodys ir Kolegijos leidžiamas mokslinis žurnalas, skirtas taikomiesiems tyrimams. Šios vykdomos priemonės, o taip pat Kolegijos deklaravimas jog "MTEP veiklos, naujausių mokslo pasiekimų ir mokslo publikacijų rezultatų integracija į studijas bus vykdoma per studijų dalykų aprašų kasmetinį atnaujinimą, kuomet dėstytojai, dalyvausiantys mokslinėje veikloje arba turintys praktinės patirties dėstomo dalyko srityje, bus skatinami atnaujintuose dalykų aprašuose naudoti naujausius mokslo ir technologijų pasiekimus ir skatinti studentus jais domėtis." leidžia daryti išvadą, jog sukurtos tinkamos prielaidos studijų turinio susiejimui su naujausiais mokslo ir technologijų pasiekimais, tačiau kita vertus, Programos studijų dalykų plane ir atskirų studijų dalykų aprašuose nepavyko identifikuoti perkeltų naujausių mokslo ir technologijų žinių.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Kolegijos vykdoma intensyvi mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) bei užsakomoji veikla.
2. Mokslo žinių komercinimas (įsteigtas startuolis MB Miskantas).

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Minimalus reikalavimus tenkinantis publikacijų skaičius.
2. Programos dalykai ir jų turinys minimaliai tenkina atitikimą naujausiems mokslo ir technologijų pasiekimų išdėstymui.

2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas*

Rodiklio analizė ir ekspertų vertinimas

Priėmimas į Vilniaus verslo kolegiją vykdomas dviem būdais: tiesioginiu stojančiųjų priėmimu ir Lietuvos aukštųjų mokyklų bendruoju priėmimu. Priėmimas vykdomas į valstybės nefinansuojamas vietas vadovaujantis Priėmimo į Vilniaus verslo kolegiją taisyklėmis, kurias kiekvienais metais tvirtina Kolegijos Akademinė Taryba. Asmenys į Kolegiją priimami konkurso būdu pagal stojančiųjų atitikimą minimaliems studijų programos reikalavimams ir konkursinį balą. Į studijų programą stojančiojo konkursinį balą sudarantys konkursiniai dalykai ir jų svartiniai koeficientai yra: Matematika (0,4), Istorija arba Informacinės technologijos, arba Geografija, arba Užsienio kalba (0,2), bet kuris dalykas, nesutampantis su kitais dalykais (0,2), Lietuvių kalba ir literatūra (0,2). Kolegijos teigimu, stojantiejiems į *E. verslas* studijų programą bus rengiami individualūs pokalbiai su komisijos nariais, kurių metu bus nustatoma įstojusiųjų studentų motyvacija, mokymosi patirtis, patirtis visuomenėje, bendradarbiavimo patirtis, perspektyvinis išsivaizdavimas apie savo profesinę veiklą. Priėmimo taisyklės, priėmimo kriterijai ir kita su priėmimu susijusi informacija bus skelbiama Kolegijos puslapyje, Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) puslapyje ir *Kur stoti* žurnale. Viso priėmimo organizavimo laikotarpiu stojančiuosius priėmimo komisija konsultuos gyvai Kolegijos patalpose, telefonu, el. paštu, vaizdo skambučiu pagal individualią registraciją, www.kurstoti.lt forume.

Apibendrinus pateiktą informaciją galima teigti, jog studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumas ir viešumas yra pakankamas.

- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas*

Rodiklio analizė ir ekspertų vertinimas

Teikiant stojimo prašymą į VVK stojantieji, įgiję kvalifikacijas užsienyje, pateikia Kolegijai Studijų kokybės vertinimo centro pažymą dėl užsienio kvalifikacijos akademinio pripažinimo.

Dalinių studijų įskaitymas yra vykdomas vadovaujantis VVK Studijų rezultatų įskaitymo tvarka, kurią tvirtina Kolegijos Akademinė taryba. Įskaitymo tvarka nustato Lietuvos ar užsienio valstybių aukštosiose mokyklose asmens pasiektų studijų rezultatų įskaitymo Vilniaus verslo kolegijoje principus ir jų įforminimo tvarką. Įskaitymo tvarka taikoma asmenims, baigusiems, studijavusiems ar studijuojantiems Lietuvos ar užsienio valstybių aukštosiose mokyklose pagal aukštojo mokslo studijų programas ir norintiems tęsti studijas Vilniaus verslo kolegijoje

įskaitant jų pasiektus studijų rezultatus pagal tas pačias arba kitas studijų programas VVK. Pagrindinės neįskaitymų priežastys yra per mažas kitoje aukštojoje mokykloje įgytų kreditų skaičius, taip pat nesutampantis studijų dalykų turinys. Įskaitymų tvarka yra prieinama Kolegijos studentams Virtualioje mokymosi aplinkoje mano.kolegija.lt, taip pat skelbiama viešai Kolegijos puslapyje skiltyje *Studentams (Studijų organizavimas)*.

Apibendrinus pateiktą informaciją galima teigti, kad užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarka ir jos taikymas yra pakankamas.

- *Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas*

Rodiklio analizė ir ekspertų vertinimas

Kolegijos dėstytojai ir administracija teikia studentams akademinę pagalbą įvairiomis priemonėmis, dėstytojai nuolat domisi studentų pasiekimais ir diegia sėkmingo mokymosi strategijas savo dalyko užsiėmimuose. Dėstytojai teikia akademinę paramą konsultacijų valandomis, elektroniniu paštu ar Virtualioje mokymosi aplinkoje. Vizito metu Kolegijos atstovai pabrėžė, kad studentai, išėję į praktiką, neliks vieni – jie bus konsultuojami praktikos vadovų, taip pat jie padės studentams susirasti praktikos vietą. Studentai taip pat, esant poreikiui, gali sulaukti pagalbos iš katedrų vedėjų, socialinių partnerių bei bibliotekos vedėjos. Pagalba karjeros planavime taip pat teikiama įtraukiant socialinius partnerius į studijų procesą.

VVK teikia bei administruoja Valstybinio studijų fondo ir Neįgaliųjų reikalų departamento prie LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teikiamą finansinę bei socialinę paramas. Kvietimai paramai gauti skelbiami Kolegijos puslapyje ir siunčiami studentams asmeniškai elektroniniu paštu. Kolegija, teikdama paramą studentui, stengiasi atsižvelgti į kiekvieno besikreipiančio individualią situaciją.

Vilniaus verslo kolegijoje psichologinė parama yra įgyvendinama įvairiais būdais: visi studentai pirmame semestre turi psichologijos dalyką, Kolegijoje veikia atvirų pokalbių erdvė A.K.I.S., vykdomos privačios psichologinės konsultacijos, taip pat vykdomos Lietuvos studentų sąjungos iniciatyvos, susijusios su studentų psichikos sveikatos stiprinimu.

Įvertinus Kolegijos pateiktus duomenis apie studentams teikiamas akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramas, galima teigti, jog studentams teikiamos paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo lygis yra pakankamas.

- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas*

Rodiklio analizė ir ekspertų vertinimas

Vilniaus verslo kolegijoje nuo pat pirmos studijų savaitės studentai yra integruojami į bendruomenę. Per pirmąją savaitę yra organizuojami įvairūs renginiai – *Fux'ų stovykla*, *VVK EduBoom*, kurie yra skirti studentų socializacijai. Socializacijos savaitės metu studentai supažindinami su Programos Komiteto nariais, dėstytojais, aiškinama studijų programos struktūra ir rezultatai. Studijų koordinatoriai palaiko ryšį su studentais viso semestro metu. Kolegija investavo į naują Vidinę informacinę sistemą UNIMETIS, kurioje studentas galės matyti visapusišką informaciją apie studijas, pasirinkti laisvai pasirenkamus dalykus, taip pat teikti užklausas ir gauti grįžtamąjį ryšį iš Studijų skyriaus centralizuotai. Kolegija taip pat naudoja socialines medijas informacijos perteikimui, komunikacijai su studentais.

Apibendrinus pateiktą informaciją galima daryti išvadą, kad informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo lygis yra pakankamas.

Pagrindiniai srities išskirtinumas:

1. Kolegijoje skiriamas itin didelis dėmesys studentų psichologinei paramai.
2. Kolegijoje sukurta nauja vidinė informacinė sistema UNIMETIS.
3. Kolegijoje veikia atvirų pokalbių erdvė A.K.I.S.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

Esminių silpnybių nepastebėta.

2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas*

Rodiklio analizė ir ekspertų vertinimas

Kolegija taiko vykdomų studijų programų studentams įvairius studijų būdus (nenuosekliosios studijos ir nuosekliosios studijos), studijų (nuolatinės, iššęstinės studijos) ir tvarkaraščio formas (dieninė, savaitgalinė ir nuotolinė), taip pat yra sudaromos sąlygos studijuoti eksternu pagal individualų studijų planą. Kolegija geba studijas vykdyti ne tik kontaktiniu būdu, bet ir nuotoliniu, naudojantis ZOOM ir Moodle platformomis. Siekiant skatinti studentų aktyvumą, *E. verslas* studijų programoje būtų taikomi įvairūs studentų mokymosi ir pasiekimų vertinimo metodai, orientuoti į studentą. Studentų pasiekimų vertinimo sistemą sudaro kolegialus ir kaupiamasis vertinimas. Kaupiamasis vertinimas leistų dėstytojui geriau pažinti studentą ir matyti jo daromą pažangą. Tačiau šioje vietoje ekspertų grupė konstatuoja, jog atskirų dalykų aprašuose identifikuoti studijų pasiekimų vertinimo (metodų) įvairovės nepavyko, dalykų aprašuose dominuoja "klasikiniai" vertinimo metodai (egzaminas, savarankiškas tiriamasis darbas, darbas auditorijoje seminarų metu, testas).

Nuolatinė studijų studentai su dalyko apraše numatytais savarankiško darbo užduotimis bus supažindinami dalyko studijų pradžioje, o iššęstinių studijų studentams savarankiško darbo užduotys bus pateikiamos iššęstinės sesijos pradžioje. Studentų savarankišką darbą koordinuos, vertins ir teiks grįžtamąjį ryšį darbą skyręs dėstytojas. Kolegijos teigimu, 2022 m. bus įkuriamas Studento aplankalas (Student portfolio), jo sukūrimas gali gerokai palengvinti studento studijavimo, stojimo į aukštesnės pakopos studijas, darbo ieškojimo procesus.

Vilniaus verslo kolegijos verslo studijų krypties absolventai, įgiję verslo vadybos profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį, gali tęsti studijas Lietuvos ar užsienio aukštosiose mokyklose, tos pačios krypties magistrantūros studijose.

Apibendrinant galima teigti, jog Kolegijoje mokymo ir mokymosi procesas, leidžiantis atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, yra tinkamai pritaikytas.

- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Kolegija yra įsitraukusi į Valstybinio studijų fondo administruojamą projektą „Studijų prieinamumo didinimas“, kurio tikslas – visokeriopai gerinti studijų prieinamumą ir sąlygas Lietuvos aukštosiose mokyklose studijuojantiems studentams, turintiems negalią ar specialiųjų poreikių. Kolegijos atstovai dalyvavo mokymuose apie negalios rūšis ir jų sąlygotus

specialiuosius poreikius, techninės pagalbos priemonės bei aplinkos pritaikymą, studijų proceso, ugdymo turinio individualizavimą bei užduočių, atsiskaitymų formų, pasiekimų vertinimo pritaikymą. Galima daryti prielaidą, jog Kolegija turi sukaupusi reikalingas žinias bei informaciją.

Kolegijos teigimu, socialiai pažeidžiamų grupių ir specialiųjų poreikių turintiems studentams nuo 2020 m. sudaromos sąlygos studijuoti nuotoliniu būdu, galimybė gauti reikalingą informaciją, konsultacijas iš studijų koordinatorių.

Turintiems neįgalumą yra taikomos mokesčio už studijas lengvatos, taip pat studentams yra leidžiama mokėti už studijas dalimis. Mokesčio už studijas (kainų) nuolaidų dydžiai, taikymo sąlygos yra reglamentuojamos VVK Studijų kainos mokėjimo tvarkoje. Kolegija informuoja, jog vidutiniškai studentams teikiamos nuolaidos sudaro apie 7 proc. verslo studijų krypties pajamų, ir tai leidžia daryti prielaidą, jog nuolaidų sistema tikrai funkcionuoja.

Atsižvelgiant į pateiktą ir įvertintą informaciją galima teigti, jog Kolegijoje egzistuoja sąlygų užtikrinti galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais sistema.

- *Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo principai pateikiami Kolegijos Bendrosios ir akademinės etikos kodekse, viešai skelbiamame Kolegijos tinklapyje, bei virtualioje mokymosi aplinkoje. Nuo 2020 m. Kolegijoje sukurtos bei tobulinamos nuotolinio mokymo(-si) procesą reglamentuojančios tvarkos. Dėmesys skiriamas akademinės etikos pažeidimų prevencijai, kurią stengiamasi užtikrinti per studijų pasiekimų vertinimo įvairovę ir nuolat atnaujinamus egzamino užduotis (Kolegija išskiria tokias priemones kaip atsitiktinai pasirinkti atsiskaitymai, tikrinami tekstų sutapčių nustatymo programa (-omis), organizuojami aptarimai po užduočių atlikimo). Šioje vietoje ekspertų grupė konstatuoja, jog atskirų dalykų aprašuose identifikuoti studijų pasiekimų vertinimo (metodų) įvairovės nepavyko. Apraše teigiama, jog kiekvienas studentas, įstojęs į Kolegiją, pasirašo Studento sąžiningumo deklaraciją, kuri galioja visą studijų sutarties galiojimo laikotarpį. Taip pat studentai turi patvirtinti baigiamojo darbo originalumą, o patys darbai tikrinami centralizuotai Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos informacinėje sistemoje eLABa ir kituose viešuosiuose šaltiniuose. Kolegijos akademinės bendruomenės narių diskriminavimas kalba, veiksmais ar akademinio vertinimo pažeidžia akademinę etiką ir yra netoleruojamas.

Galima daryti išvada, jog akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimas yra pakankamas.

- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Kolegijos verslo krypties studijose apeliacijos nagrinėjamos pagal bendrą VVK Apeliacijų nagrinėjimo tvarką, kurią tvirtina Kolegijos Akademinė taryba. Apeliacijų nagrinėjimo tvarka skelbiama viešai Kolegijos tinklapyje. Veikia Ginčų nagrinėjimo komisija, kuri skirta studentų skundams dėl ginčų su Kolegijos personalu (dėstytojais, administracija) dėl teisių ir pareigų, apibrėžtų Mokslo ir studijų įstatyme, Kolegijos Statute, Studijų reglamente, Bendrosios ir akademinės etikos kodekse ir kituose teisės aktuose, laikymosi.

Komisijos sudarymo tvarka, kompetencijos ir veikla yra reglamentuojama Kolegijos Kokybės vadovo, Studijų reglamento, Ginčų nagrinėjimo komisijos nuostatuose (šie dokumentai skelbiami viešai Kolegijos tinklapyje).

Kolegija pažymi, jog 2018-2021 m. laikotarpiu nebuvo skundų, pateiktų nei Apeliacinei, nei Ginčų nagrinėjimo komisijoms.

Nepaisant to, jog nėra duomenų (precedento) įsitikinti praktiniu procedūrų taikymo efektyvumu, remiantis pateiktais kolegijos dokumentais bei aprašais galima daryti prielaidą, jog apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų bei proceso reglamentavimas ir planavimas verslo krypties studijose yra pakankamas.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. 2022 m. kuriama Studento aplanko (Student portfolio) metodika, palengvinsianti studento studijavimo, stojimo į aukštesnės pakopos studijas, darbo ieškojimo procesus.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Nepakankama studijų pasiekimų vertinimo (metodų) įvairovė.

2.5. DĖSTYTOJAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Aukštoji mokykla užtikrina dėstytojų sudėties įvairovę, į studijų vykdymą įtraukdama tyrėjus ir praktikus. Programą ketina realizuoti 20 dėstytojų, kurie dėstys 27 studijų programos dalykus: 3 dalykus – bendrųjų dalykų dėstytojai, 21 dalyką – studijų krypties dėstytojas, laisvai pasirenkamus studijų krypties dalykus dėstys 3 dėstytojai, o praktikoms vadovaus 2 dėstytojai. Baigiamųjų darbų vadovų skaičius priklausys nuo šias studijas baigiančių studentų skaičiaus.

Apraše pateikti duomenys, pagrindžiantys dėstytojų sudėties atitikimą teisės aktų reikalavimams. Daktaro laipsnį turi ir atlieka atitinkamos mokslo krypties tyrimus 7 dėstytojai iš 20, t.y. daugiau nei 20 proc. visų Programoje dėstysiančių dėstytojų. Ne mažiau kaip 3 metus praktinės patirties planuojamojo dėstyti dalyko srityje turi 19 dėstytojų, t.y. daugiau kaip 95 proc. visų studijų kryptyje dėstysiančių dėstytojų. Dalis dėstytojų pritraukti iš socialinių partnerių, todėl tikėtina bus suinteresuoti intensyviau gilintis į praktinius dėstomų dalykų aspektus.

Pateikiamas numatomų dėstytojų sąrašas nurodant kvalifikacinį ir (ar) mokslo laipsnį, užimamas ar numatomas užimti pareigas, numatomą dėstyti dalyką (modulį), mokslinės veiklos kryptį, profesinės veiklos, susijusios su dėstomu dalyku (praktinio darbo) patirtį metais. Remiantis pateikta informacija, planuojamų dėstytojų vykdomi moksliniai tyrimai ir taikomoji mokslo veikla tiesiogiai susijusi su Verslo krypties studijomis.

Planuojama racionali dėstytojų darbo krūvio struktūra, pakankamai darbo laiko skiriant jų mokslinei ir kitai veiklai, susijusiai su funkcijų atlikimu, aukštosios mokyklos nustatyta tvarka. Kuriama kūrybiška (mokslinė) studijų aplinka, iš dalies palaikomas darbdavių įsitraukimas į studijų organizavimo procesą.

Konstatuotina, jog didžioji dalis numatomų Programos dėstytojų (19 iš 20-ies pateiktų vertinimui CV) nurodo, jog šiuo metu vykdo veiklas kitose darbovietėse (arba verslo įmonėse, arba kitose aukštosiose mokyklose). Kitose aukštosiose mokyklose (tiek kolegijose, tiek

universitetuose) dirbantys dėstytojai daugiausiai užima docento, išskirtiniais atvejais ir profesoriaus pareigas. Ši aukščiau aprašyta susidariusi situacija veda prie dviejų išvadų: a) ji leidžia teigti, jog akademinės pareigas užimančių numatomų Programoje dirbti dėstytojų individuali kvalifikacija ir kompetencija atitinka, o atskirais atvejais ir viršija koleginių studijų Programos akademiniam personalui keliamus reikalavimus; b) paaiškina situaciją dėl Kolegijos pateiktų minimalius reikalavimus tenkinančių mokslinės produkcijos, studentų įtraukimo į mokslo veiklas, dėstytojų judumo rodiklių reikšmes. Konstatuotina, jog šias veiklas kitose aukštosiose mokyklose dirbantys dėstytojai vykdo bei jų rezultatus priskiria kitoms aukštosioms mokykloms.

Ekspertų grupė nuomone, nepaisant kuklių Programą ketinančios vykdyti Kolegijos mokslinės produkcijos, studentų įtraukimo į mokslo veiklas, dėstytojų judumo rodiklių, planuojamų Programos dėstytojų individualūs (demonstruojami CV, kitų aukštųjų mokyklų vardu vykdomų veiklų) rezultatai leidžia teigti, jog verslo krypties studijų akademinis personalas yra tinkamas, siekiant užtikrinti verslo krypties Programos studijų rezultatų pasiekimą.

- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Apraše iš esmės pagrįstas numatomų Programos dėstytojų kvalifikacijos tinkamumas numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Kolegijoje yra numatyti būdai (mokymo planai), skatinantys kelti dėstytojų kompetenciją ir kvalifikaciją. Atsižvelgiant į Kolegijos strateginius tikslus, užtikrinamas dėstytojų dalykinių, skaitmeninių ir edukacinių kompetencijų plėtojimas bei kitų bendrųjų gebėjimų ugdymas. Aprašytos dėstytojų tobulinimosi tiriamojoje mokslo didaktinėje ar profesinėje veikloje sąlygos ir sistemingumas (formali tvarka, finansavimas, tobulinimosi sritys, būdai).

Dėstytojai informuojami apie studijų vidinio ir išorinio vertinimo kriterijus, metodikas ir akreditavimo procedūras, naujus studijas reglamentuojančius teisės aktus.

Remiantis dėstytojų gyvenimo aprašymuose pateikta informacija, ne mažiau kaip 50 proc. visų numatomų dėstyti *E. verslas* studijų programos dėstytojų moka bent vieną užsienio kalbą ne žemesniu kaip B2 lygiu.

Ekspertų grupė konstatuoja, jog verslo krypties dėstytojams sudaromos tinkamos sąlygos kompetencijų tobulinimui.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. *Aukšta dėstytojų kompetencija padės efektyviai pasiekti mokymo programos tikslus.*
2. *Dalis dėstytojų pritraukti iš socialinių partnerių. Tai leidžia labiau gilintis į praktinius dėstomų dalykų aspektus.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Nepakankamas dėstytojų dalyvavimas judumo programose, stažuotėse, studentų įtraukimas į savo mokslinę-tiriamąją veiklą.*
2. *Ketinamos vykdyti studijų programos apraše nenurodytas kompetencijos vertinimo periodiškumas.*

2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Kolegijos teigimu, Programą numatoma vykdyti 1063 m² patalpose, esančiose adresu Kalvarijų g. 129, Vilnius. Patalpose įrengtos 3 didelės (srautinės) auditorijos (vietų skaičius auditorijose: 60, 55, 50); 5 vidutinio dydžio auditorijos skirtos nedidelių grupių teoriniams užsiėmimams, užsienio kalbų mokymui, seminarams, praktiniams užsiėmimams, komandinėms užduotims atlikti (vietų skaičius auditorijose: 16; 16; 16; 22; 15); 3 kompiuterinės laboratorijos (vietų skaičius kompiuterinėse laboratorijose: 24; 14; 15). Taip pat Kolegija turi zonas, pritaikytas grupiniam darbui (tarp jų – Team Academy auditorija); hibridiniam mokymui (-si) pritaikytą auditoriją, biblioteką ir skaityklą (11-ka kompiuterizuotų darbo vietų bibliotekoje ir 10 darbo vietų skaitykloje) bei laisvalaikio zoną su viešos priedos kompiuteriais bei nemokamu geriamuoju vandeniu. Remiantis Kolegijos pateikta vaizdine medžiaga bei susitikimo metu papildoma informacija galima konstatuoti, jog studijoms numatomos naudoti patalpos, priemonės ir įranga yra įsigyta/atnaujinta paskutiniu artimiausiu periodu, tad atitinka jai keliamus reikalavimus, tame tarpe ir pritaikymo specialius poreikius turintiems asmenims.

Kolegijoje veikia internetinis bevielis ryšys, studentams skirti 77 kompiuteriai, aprūpinti standartiniu programinės įrangos rinkiniu (Adobe Creative Cloud, ESET Protection Standard, ESET Protection Standard, Microsoft 365 Apps, Google Apps, Autodesk (3DMAX, MAYA, MUDBOX), Unity, Vaizdo konferencijų priemonė ZOOM).

Nuo 2010 Kolegijos biblioteka yra Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos (LMBA) narė, o nuo 2017 m. – Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos konsorciumo (eLABa) narė, tad turi prieigą prie EBSCO Publishing, Taylor & Francis ir Emerald Management eJournals Collection mokslinių publikacijų duomenų bazių. Taip pat Kolegija prenumeruoja periodinius leidinius, yra pasirašiusi sutartis su kitų Lietuvos universitetų bibliotekomis. Nuo 2020 m. pavasario yra kuriama nuotolinių studijų aplinka, skirta mokytis sinchroniniu ir asinchroniniu būdais.

Įvertinus pateiktą informaciją, papildomai pateiktą planuojamų įsigyti Programai vykdyti reikalingų materialinių išteklių sąrašą (šioje vietoje verta pastebėti, jog pokalbių su Kolegijos administracija, numatomais Programos dėstytojais metu sąrašas buvo papildytas žodine informacija) galima konstatuoti, jog turimi bei planuojami įsigyti fiziniai, informaciniai ir finansiniai ištekliai leidžia užtikrinti tinkamą mokymosi proceso efektyvumą bei pasiekti numatomus studijų rezultatus.

- *Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas.*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Kolegijos teigimu “vadovybė nuolat priima sprendimus dėl poreikio modernizuoti materialinę bazę, siekiant kurti jaukią ir studijuoti inovatyviais metodais tinkamą infrastruktūrą. Investicijos į materialinę bazę 2018 – 2021 metų laikotarpiu padidėjo nuo 1,05 iki 2,84 proc.” (biudžeto dalies).

Vertinant studijų įgyvendinimui numatomą naudoti bazę praktikoms konstatuotina, jog Kolegijos turimi ištekliai tenkina bazinius poreikius, o siekiant kokybiškai vykdyti šias veiklas planuojama pasitelkti socialinių partnerių pateikiamą infrastruktūrą. Pokalbio su socialiniais partneriais, kurie suinteresuoti pagal Programą numatomais rengti specialistais, metu ekspertai buvo patikinti, jog partneriai yra pasirengę suteikti visus sėkmingai praktikai atlikti reikalingus išteklius.

Papildomai pateiktas “Perspektyvinis materialios bazės gerinimo planas, pagrįstas Programos poreikiais ir aukštosios mokyklos finansinėmis galimybėmis” bei Investicijų į materialiosios bazės gerinimą planas leidžia konstatuoti, jog Programos vykdymui reikalingų išteklių

planavimo ir atnaujinimo procesai yra tinkami. Tuo pačiu reikia konstatuoti faktą, jog tinkama vertinimui informacija apie materialiujų išteklių planavimą rengėjų buvo pateikta tik po keleto patikslinimų. Iš to seka prielaida, jog materialiujų išteklių planavimo (konkrečiai studijų programai) procesas bei atskiros procedūros nėra tinkamai aiškios bei apibrėžtos, reikalauja kruopštesnio organizavimo bei valdymo.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. *Turima Kolegijos įranga bei technologijos leidžia efektyviai organizuoti hibridinį studijų procesą.*
2. *Team Academy auditorija, leidžianti ugdyti šiuolaikinio komandinio darbo įgūdžius*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Atidesnis, kruopštesnis materialiosios bazės gerinimo planų rengimas.*

2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Apraše aprašoma studijų valdymo ir sprendimų priėmimo struktūra, vidinio vertinimo periodiškumas. Pateikiama informacija apie tai, kokie būdai, priemonės taikomi siekiant užtikrinti kokybišką studijų vykdymą. Kolegijoje taikoma aiški krypties ir studijų programos vidinė kokybės užtikrinimo sistema, paremta *Mokslo ir studijų įstatymo, Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatomis ir gairėmis (ESG) bei Tarptautiniais kokybės vadybos standartų principais (ISO 9004:2018)*. Aukščiausias studijų proceso kokybę užtikrinantis organas yra kolegijos *Akademinė tarnyba*, veikianti pagal VVK patvirtintus *Vilniaus verslo kolegijos Akademinės tarnybos nuostatus*.

Apraše nurodoma, kad studijų proceso vykdymo, monitoringo ir tobulinimo sprendimai yra Studijų skyriaus, kuriam vadovauja Direktoriaus pavaduotojas akademinėi veiklai, atsakomybės sritis. Pagrindinis verslo studijų kryptyje ketinamos vykdyti Programos įgyvendinimo atsakomybės centras bus programą kuruosianti Verslo katedra, kuriai vadovauja Katedros vedėjas. Katedra priimdama ketinamos vykdyti studijų Programos tobulinimo sprendimus bendradarbiaus su šios Programos naujai suformuotu Studijų programos komitetu, kuriam vadovaus Studijų programos vadovas. Instituciniu lygmeniu studijų kokybės užtikrinime dalyvaus Mokymo inovacijų skyrius, kuriam vadovaus Mokymų inovacijų skyriaus vadovas. Kolegijoje nuotolinių studijų kokybę ir sklandų organizavimą palaikys Studijų skyrius, kompiuterių priežiūros specialistai, VMA administratoriai, dėstytojai ir nuotolinių studijų koordinatorius. Taip pat aprašoma, kokie žmonių ir materialieji ištekliai skiriami efektyviam studijų programos valdymui ir tobulinimui.

Studijų proceso vykdymo, monitoringo ir tobulinimo sprendimai yra Studijų skyriaus atsakomybės sritis, apibrėžta VVK patvirtintuose *Vilniaus verslo kolegijos studijų skyriaus nuostatuose*.

Nuotolinių studijų dalykų kokybės ir pritaikymo studijuojantiems per nuotolį užtikrinimui 2021 m. įsigaliojo VVK *Nuotolinių studijų dalykų vertinimo ir akreditavimo tvarka*, kuri nustato nuotolinių studijų dalykų rengimo, vertinimo ir akreditavimo tvarką VVK.

- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

Vidinė ekspertinė nuomonė naudojama procesų valdymo tobulinimui; Kolegijos strategijos, studijų programų kūrimui, tobulinimui; studentų kompetencijų formulavimui.

Mokymų inovacijų skyrius tiesiogiai dalyvauja studijų kokybės užtikrinime nustatant mokymo(-si) poreikius palaikant ryšius su verslo, socialiniais partneriais ir kitomis švietimo įstaigomis; diegiant į studentą ir mokymąsi orientuotus bei aktyvius mokymo(-si) metodus.

Pateikiami minimalūs duomenys apie socialinių dalininkų įtraukimą į Programos rengimo, vertinimo ir tobulinimo procesus, socialinių dalininkų indėlį ir grįžtamojo ryšio jiems suteikimą. Ypač išskiriami darbdaviai, kurie, remiantis Aprašo 9 lentele, įsitraukia į vidinės kokybės užtikrinimą apklausomis, apskritojo stalo diskusijomis, dalyvavimu studijų programų komitete, susitikimais su studentais, kviestinėmis paskaitomis, vizitais į įmones, praktikos vietų suteikimu, dalyvavimu projektų pristatymuose, baigiamųjų darbų gynimuose, bet susitikimo su ketinamos vykdyti studijų programos ekspertais įvardija būsimų absolventų kompetencijas, tik iš dalies susijusias su Vilniaus verslo kolegijos administracijos pateiktomis.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. *Savalaikė, proaktyvi VVK vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Nepakankamas bendradarbiavimas su socialiniais partneriais juos nepakankamai tikslingai įtraukiant į Programos tobulinimo procesus.*

III. REKOMENDACIJOS

1. Patobulinti studentų pasiekimų vertinimo metodų sistemą, kuri leistų atitinkamai įvertinti studentų kūrybiškumo apraiškas visapusiškai taikant profesines žinias bei gebėjimus.
2. Plėtoti mokslinę veiklą bei jos rezultatus atitinkamai integruoti į Programos studijų dalykų turinį, kartu su naujaisiais gerosios praktikos pavyzdžiais (pvz. internetinės prekybos platformų taikymas pardavimų procese ir panašių skaitmeninių sprendimų ir sprendinių taikymas įmonės veiklos procesuose).
3. Užtikrinti pagalbą studentams studijų planavimo ir pasirengimo profesinei veiklai procese.
4. Skatinti dėstytojus dalyvauti judumo programose, stažuotėse, įtraukti studentus į savo mokslinę-tiriamąją veiklą.
5. Atkreipti dėmesį į ketinamos vykdyti studijų programos apraše nenurodytą, bet tikslingą kompetencijos vertinimo periodiškumą.
6. Nuosekliau administruoti ir atitinkamai dokumentuoti materialijų išteklių planavimo procesą, jo sąsajas su konkrečia studijų Programa.
7. Glaudžiau, sistemiškai bendradarbiauti su socialiniais partneriais įtraukiant juos tikslingiau į Programos tobulinimo procesus.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Vilniaus verslo kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *E. verslas* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	2
3	Studentų priėmimas ir parama	3
4	Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas	3
5	Dėstytojai	3
6	Studijų materialieji ištekliai	3
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	20

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)

2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

3-Gerai (sritis plėtojama sistemaiškai, be esminių trūkumų)

4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)

5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupės vadovo parašas:

Dr. Giedrius Romeika